

[Waldorff]

mæssige konsekvenser, som det indebærer, og hvis ikke der fortsat skal finde en generel miljødestruktion sted og flere ting. Heroverfor er det centrale i miljøministerens redegørelse, at der ikke er lagt op overhovedet til nogen væsentlige politiske beslutninger – bortset fra én ting, og det er endda kun andydningsvis. Man overvejer at forringe planlægningen. Det bliver ikke sagt meget tydeligt; man kalder det smidiggørelse, og man kalder det forenkling. Hvis man samtidig læser den henvendelse, der er kommet fra Kommunernes Landsforening, kan man, tror jeg, få et rimelig sikkert fingerpeg om, hvad det rent faktisk er for forberedelser, man gør sig i planstyrelsen med hensyn til det, jeg kalder forringelse af planlovgivningen.

Her vil jeg godt gribe fat i det begreb, som man efterhånden næsten bliver bekymret over at bekende sig til, nemlig decentralisering. Alle synes, man anstændigvis skal sige, at decentralisering er noget godt. Man kan snakke om denne decentralisering inden for plansystemet på flere måder. Hr. Dræbye snakker næsten altid om den grundejer eller den butiksindehaver, som skal sende 27 ansøgninger til systemet. De andre borgerlige partier snakker meget om de kommunale administrationer. Det kan man måske godt kalde decentralisering og forenkling og overskuelighed og alt sådan noget. Men det, der hele tiden forsvinder, og som hr. Dræbye lige fik med i en bisætning til allersidst, er: hvad bliver der af beboerindflydelse, hvor bliver den af i disse forenklinger?

Jeg er meget spændt på, hvordan denne diskussion kommer til at forløbe, og hvad vi kan forvente af udspil fra planstyrelsen og fra miljøministeriet. Jeg er fuldstændig overbevist om, at det, der er lagt op til, er ren liberalistisk decentralisering og forenkling af plansystemet på erhvervslivets – og måske de kommunale bossers – betingelser, mens der er tale om fuldstændig ligestyrelse over for det niveau, som ligger nedenunder: decentralisering og lokal indflydelse og alle de andre pæne ting, som miljøministeren skriver om i denne redegørelse, altså hvordan befolkningen i det daglige får mulighed for at få indflydelse på sin livssituation. Det forsvinder fuldstændig ud af alt det her, hvor alt det med forenkling af administration og plansystemer, så vidt jeg kan se, og så vidt som det

kan dokumenteres indtil nu, handler om at forbedre vilkårene for det private erhvervsliv.

På samme måde mener jeg – det ligger meget i forlængelse af det her – at der er en dyb og uløst modsætning i redegørelsen imellem på den ene side det almene pæne ønske om at fremme decentralisering og styrke lokalsamfundene og så på den anden side konstateringen af, hvad der faktisk sker, hvordan udviklingen faktisk er – her først og fremmest det, som miljøministeren selv nævner: at kapitalen udvikler sig i retning af en stadig stigende koncentration.

Miljøministeren nævner oven i købet dagligvareområdet som et af de centrale. Alligevel har vi en regering, for hvem f.eks. det at gribe ind over for discounthandelen er noget af det fjerneste, den kan forestille sig. Det tør den ikke, for så stikker den fingrene ned i en hvepserede, hvor købmandsorganisationerne kommer op at slås indbyrdes. Det lader man så flyde, på trods af at man her har en af de ting, som klarest modvirker det, som miljøministeren siger han gerne vil, nemlig sikre overskuelige lokalsamfund, hvor folk faktisk kan fungere. Det er ikke kun dagligvarehandel, det handler om; det handler også om industriudvikling, som hr. Camre var inde på.

Vi kan tage sådan noget som landsbydebatten. En af årsagerne – og den fundamentale – til, at landsbyer i dag fremtræder som en anakronisme, er den kapitalistiske udvikling, det er den koncentration, der sker inden for handel og håndværk og industri. Det har man reelt ikke noget plansvar på og reelt ikke noget politisk svar på. Det, der handler om opløsning imellem offentlige og private funktioner, bliver aldrig så konkret, at man f.eks. kunne sige – det tror jeg heller ikke at regeringen vil –: ja men vi vil være villige til, at det offentlige f.eks. overtager vigtige erhvervsfunktioner, så der bliver mulighed for at planlægge også landbysamfund. Hvis man anbragte offentlig produktionsvirksomhed eller lod det offentlige drive en dagligvarehandel og den slags ting, så kunne man gøre det; man kan ikke gøre det, når man overlader det til det private erhvervsliv.

Det problem går bare igen, igen og igen, også med hensyn til den skæve regionale udvikling, hvor ingen vil tale om lokaliseringspligt for virksomhederne. Det går også igen, når man diskuterer byplanlægning. Der er